

KANCELARIA SENATU

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, dnia 10 marca 2015 r.

Opinia do ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym

(druk nr 845)

I. Cel i przedmiot ustawy

Ustawa z dnia 5 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym zmierza do wdrożenia do krajowego porządku prawnego przepisów dyrektywy wykonawczej Komisji 2014/37/UE z dnia 27 lutego 2014 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/671/EWG odnoszącą się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa i urządzeń przytrzymujących dla dzieci w pojazdach oraz dyrektywy Rady nr 91/671/EWG odnoszącej się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa i urządzeń przytrzymujących dla dzieci w pojazdach - w zakresie, w jakim jej przepisy nie zostały dotychczas wdrożone implementowane.

W art. 39 w ust. 2 ustawy (art. 1 w pkt 1 lit. b noweli) rozszerzono katalog osób, których nie dotyczy obowiązek korzystania z pasów bezpieczeństwa - dodano do niego osoby mające zaświadczenie lekarskie o przeciwwskazaniu do używania pasów, żołnierzy Żandarmerii Wojskowej podczas wykonywania czynności ochronnych, dzieci w wieku poniżej 3 lat przewożone autobusem oraz dzieci przewożone na zasadach przewidzianych w art. 2 ust. 2 ustawy o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (dzieci do 4 lat, pod warunkiem niekorzystania przez dziecko z oddzielnego miejsca do siedzenia).

Zgodnie z art. 39 ust. 2a ustawy (art. 1 w pkt 1 lit. c noweli), kierujący pojazdem zaprojektowanym i wykonanym do przewozu osób, mającym więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy oraz wyposażonym w pasy bezpieczeństwa, jest obowiązany do poinformowania osób przewożonych pojazdem o obowiązku korzystania z tych pasów podczas jazdy, chyba że zostały one o tym obowiązku poinformowane przez znajdującą się w

pojeździe osobę kierującą przewożoną grupą, za pomocą urządzenia audiowizualnego lub za pomocą znaku umieszczonego w widoczny sposób przy każdym miejscu siedzącym.

W pojeździe do przewozu osób, mającym nie więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy oraz w pojazdach zaprojektowanych i wykonanych do przewozu ładunków, wyposażonych w pasy bezpieczeństwa lub urządzenia przytrzymujące dla dzieci, dziecko mające mniej niż 150 cm wzrostu będzie mogło być przewożone tylko w foteliku bezpieczeństwa dla dziecka lub innym urządzeniu przytrzymującym dla dzieci, zgodnym z masą i wzrostem dziecka oraz właściwymi warunkami technicznymi określonymi w przepisach Unii Europejskiej lub w regulaminach Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (art. 39 ust. 3 ustawy).

Na podstawie art. 39 ust. 3b dozwolone będzie we wskazanych pojazdach przewożenie na tylnym siedzeniu pojazdu dziecka mającego co najmniej 135 cm wzrostu przytrzymywanego jedynie za pomocą pasów bezpieczeństwa w przypadkach, kiedy ze względu na jego masę i wzrost, nie jest możliwe zapewnienie mu fotelika bezpieczeństwa lub innego urządzenia przytrzymującego.

W pojazdach mających nie więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy oraz w pojazdach zaprojektowanych i wykonanych do przewozu ładunków mających maksymalną masę całkowitą nieprzekraczającą 3,5 t, dozwolone będzie także przewożenie na tylnym siedzeniu pojazdu, trzeciego dziecka w wieku co najmniej 3 lat, przytrzymywanego jedynie za pomocą pasów bezpieczeństwa, w przypadku gdy dwoje dzieci jest przewożonych w fotelikach bezpieczeństwa lub innych urządzeniach przytrzymujących, zainstalowanych na tylnych siedzeniach i nie ma możliwości zainstalowania trzeciego fotelika.

Obowiązek przewożenia dziecka w foteliku bezpieczeństwa lub innym urządzeniu przytrzymującym nie będzie dotyczył przewozu dziecka taksówką, specjalistycznym środkiem transportu sanitarnego, pojazdem Policji, Straży Granicznej lub straży gminnej (miejskiej) a także dziecka mającego zaświadczenie lekarskie o przeciwwskazaniu do korzystania z fotelika bezpieczeństwa.

W konsekwencji opisanych wyżej zmian, zmodyfikowano także art. 45 i art. 80k ustawy - Prawo o ruchu drogowym określające katalog zakazów w ruchu drogowym oraz informacji przekazywanych w ramach Krajowego Punktu Kontaktowego.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona przez Sejm na 88. posiedzeniu w dniu 5 marca b.r. pochodziła z przedłożenia rządowego. Rada Ministrów zadeklarowała, że projekt ustawy ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt wpłynął do Sejmu w dniu 23 stycznia 2015 r. (druk sejmowy nr 3110) i został skierowany do pierwszego czytania w Komisji Infrastruktury.

Posłowie wprowadzili do projektu poprawki, m.in. rozszerzając katalog osób, których nie dotyczy obowiązek korzystania z pasów bezpieczeństwa - o dzieci w wieku poniżej 3 lat przewożone autobusem oraz dzieci do 4 lat, pod warunkiem niekorzystania przez dziecko z oddzielnego miejsca do siedzenia.

Za przyjęciem ustawy głosowało 285 posłów, przy 1 głosie przeciw i 139 wstrzymujących się.

III. Uwagi szczegółowe

- 1) Zgodnie z art. 39 w ust. 2 ustawy (art. 1 w pkt 1 lit. b noweli) obowiązek korzystania z pasów bezpieczeństwa nie będzie dotyczył także dzieci w wieku poniżej 3 lat przewożonych autobusem. W świetle definicji zawartej w art. 2 pkt 41 Prawa o ruchu drogowym, autobus to pojazd samochodowy przeznaczony konstrukcyjnie do przewozu więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą.

W innych jednostkach redakcyjnych art. 39 ustawodawca posługuje się już kategoriami pojazdów z załącznika nr 2 do ustawy. I tak, w myśl art. 39 ust. 2a, obowiązek poinformowania osób przewożonych pojazdem o konieczności korzystania z pasów podczas jazdy dotyczy kierujących pojazdami kategorii M₂ i M₃ (kategoria M₂: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu osób, mające więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy i mające maksymalną masę całkowitą nieprzekraczającą 5 t; kategoria M₃: pojazdy zaprojektowane i wykonane do przewozu osób, mające więcej niż osiem miejsc oprócz siedzenia kierowcy i mające maksymalną masę całkowitą przekraczającą 5 t). Art. 39 ust. 3 stanowi z kolei, że kierujących pojazdami kategorii M₂ i M₃ nie dotyczy obowiązek przewożenia dziecka w foteliku.

W celu zapewnienia art. 39 Prawa o ruchu drogowym spójności terminologicznej oraz uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych dotyczących zakresu obowiązku korzystania z

pasów bezpieczeństwa oraz używania fotelików do przewożenia dzieci, rozważyć należy przyjęcie następującej poprawki.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 1 w lit. b w tiret trzecim, w pkt 10 wyrazy „przewożonego autobusem” zastępuje się wyrazami „przewożonego pojazdem kategorii M2 i M3”;
- 2) W myśl art. 45 ust. 2 pkt 5 ustawy (art. 1 pkt 2 lit. a noweli), zabrania się przewożenia dziecka w wieku poniżej 3 lat w pojeździe kategorii M₁, N₁, N₂ i N₃, o których mowa w załączniku nr 2 do ustawy, niewyposażonym w pasy bezpieczeństwa i fotelik bezpieczeństwa dla dziecka oraz inne urządzenie przytrzymujące dla dzieci. Przepis ten wymaga korekty, ponieważ niewłaściwe użyte spójniki prowadzą czytelnika do wniosku, iż pojazd musi być wyposażony w pasy bezpieczeństwa i fotelik dla dziecka, a ponadto - w inne urządzenie przytrzymujące dla dzieci, podczas gdy w intencji ustawodawcy chodziło jak się wydaje o pojazd wyposażony w pasy bezpieczeństwa oraz fotelik lub inne urządzenie przytrzymujące dla dzieci. Przypomnieć wypada, że art. 45 Prawa o ruchu drogowym powinien być przepisem szczególnie precyzyjnym, ponieważ zawiera katalog zakazów, które zostały stypizowane jako wykroczenia zagrożone karą grzywny do 3 tys. zł albo karą nagany.

Propozycja poprawki:

- w art. 1 w pkt 2 w lit. a, w pkt 5 wyrazy „niewyposażonym w pasy bezpieczeństwa i fotelik bezpieczeństwa dla dziecka oraz inne urządzenie przytrzymujące dla dzieci” zastępuje się wyrazami „niewyposażonym w pasy bezpieczeństwa oraz w fotelik bezpieczeństwa dla dziecka lub inne urządzenie przytrzymujące dla dzieci”;
- 3) Obecnie w Prawie o ruchu drogowym istnieje określenie „fotelik ochronny lub inne urządzenie do przewożenia dzieci”, które po wejściu w życie zostanie zastąpione określeniem „fotelik bezpieczeństwa dla dziecka lub inne urządzenie przytrzymujące dla dzieci”. Dotychczasowe pojęcie pozostanie jednak, do czasu ich zmiany, w aktach prawnych rangi podstawowej, w tym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 listopada 2003 r. w sprawie wysokości grzywnien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń. Aby jednoznacznie przesądzić, że użytkowane obecnie foteliki i urządzenia są fotelikami bezpieczeństwa dla dziecka oraz innymi

urządzeniami przytrzymującymi dla dzieci w rozumieniu nowych przepisów, rozważyć należy przyjęcie poniższej poprawki.

Propozycja poprawki

po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. Ilekroć w dotychczasowych przepisach mowa jest o foteliku ochronnym lub innym urządzeniu do przewożenia dzieci, należy przez to rozumieć fotelik bezpieczeństwa dla dziecka lub inne urządzenie przytrzymujące dla dzieci. ”

Maciej Telec

Główny legislator